

IVe INTERNATIONALE CONFERENTIE VOOR HOUTGEBRUIK TE BRUSSEL

(15 t/m 17 SEPTEMBER 1938)

EN HOUTVOORLICHTING EN -PROPAGANDA IN NEDERLAND.

door

Dr. J. R. BEVERSLUIS.

Evenals verleden jaar te Parijs, hebben ook dit jaar weder eenige Nederlanders, thans te Brussel, met eenigszins beschaamde kaken aangezetten aan de conferentietafel van de Commission internationale du bois (C.I.B.), afdeling houtgebruik. Dit was ter gelegenheid van de IVe Internationale conferentie voor houtgebruik, welke deze bekende organisatie belegd had te Brussel, van 15 tot en met 17 September 1938.

De redenen van de beschaamde kaken zullen straks duidelijk worden.

Door de plotselinge verlegging van den zetel van het permanente secretariaat van Weenen naar Brussel de daaraan verbonden veranderingen in de onderwerpen van de conferentie, en de daardoor zeer korten termijn van voorbereiding, kon deze conferentie niet zooveel bieden als de voorafgegane. Desondanks mag ook deze zeer geslaagd genoemd worden.

Men had eerst nog overwogen dit jaar geen conferentie te houden. Gelukkig echter was het eindbesluit om haar toch te laten doorgaan. Ik acht dit besluit daarom gelukkig, omdat juist in de regelmatige jaarlijksche opvolging naar mijn inzicht de grootste kracht van deze conferenties schuilt.

Deze conferenties zijn geen bijeenkomsten die, min of meer incidenteel, deskundigen op een bepaald gebied eens bij elkaar doen komen ter uitwisseling van kennis en leering, en waarbij het niet van vitaal belang behoeft te zijn, of deze bijeenkomst in dit of een ander jaar plaatsvindt, en evenmin of er wellicht eenige jaren mede gewacht wordt.

De conferenties voor het houtgebruik, zooals er nu in de afgelopen vier jaren vier gehouden werden, hebben een geheel eigen karakter, en de groote deelname van deskundigen uit alle deelen van de wereld die er ieder jaar aan ten deel valt, terwijl er verscheidene personen zijn die elk jaar aanwezig zijn, bewijst dat er behoefte aan is, en dat zij nuttig zijn.

Het geheel eigen karakter ervan vloeit voort uit het feit dat alle categoriën van menschen die bij het hout geïnteresseerd zijn, onder de deelnemers aanwezig zijn: houtvesters,

boschexploitanten, houtimporteurs en -handelaren, ondernemers van houtverwerkende bedrijven, boschbouwkundigen en houtdeskundigen uit onderwijskringen en uit het onderzoekswezen, ingenieurs, architecten, personen uit voorlichtings- en propaganda-organisaties, particulieren en ambtenaren.

Deze verscheidenheid onder de deelnemers is het mooiste bewijs dat de C.I.B., afdeling houtgebruik, zich kan wenschen voor de juistheid en het nut van haar werkzaamheden.

De afdeling houtgebruik streeft ernaar om door internationale samenwerking over de geheele wereld het hout als materiaal de plaats te doen innemen en te doen behouden die het toekomst, moeilijkheden en vraagstukken tot oplossing te brengen, ervaringen uit te wisselen, voorlichting te geven en propaganda te voeren op elk gebied van het hout en het houtgebruik.

Zij wenscht dit alles te doen op wetenschappelijk onaanastbaren grondslag, en in het directe belang van de practijk. Men voelt uit deze laatste zinsnede reeds dat wetenschap, handel en practijk, particulier en overheid, hierbij in nauwe aanraking met elkander moeten komen. En dat dit besef algemeen is, blijkt uit de bovenvermelde verscheidenheid onder de deelnemers. Een zeer gelukkige verscheidenheid! Zooals ik persoonlijk op eenige van deze conferenties heb kunnen constateeren, vind men daar een zeer vruchtbare uitwisseling tusschen practijk en wetenschap, die beide gaarne bereid zijn naar elkaar te luisteren, en van elkaar te leeren. Door de verschillende voordrachten, en vooral ook door de daarop volgende discussies (gezwegen nog van de persoonlijke gesprekken) krijgt men voortdurend een uitwisseling van opvattingen en ervaringen, uit verschillende deelen van de wereld, in een mate, en van een directe werking, zooals die op geen andere wijze te bereiken is.

En het centrale punt, de C.I.B., is er borg voor, dat niets verloren gaat, dat alles beschikbaar komt en blijft voor ieder in de geheele wereld, draagt veel ook uit zichzelf actief uit (in voorlichtingsdienst en in publicaties).

Hout is een materiaal, waarvan zij die het regelmatig toepassen, of er op andere wijze bij geïnteresseerd zijn, vaak te weinig weten. En hetgeen in meer algemeenen kring daaromtrent als kennis aanwezig is, is maar al te vaak ongefundeerd, overgeleverd en onjuist. Het onderzoek naar de technische eigenschappen beweegt zich pas sinds betrekkelijk korten tijd in banen die gegevens opleveren, welke zoowel wetenschappelijk juister, als practisch bruikbaar zijn dan voorheen.

Geheel anders was en is dat alles bij andere materialen, vooral ijzer (staal) en beton, welke laatstgenoemde materialen als zeer actieve concurrenten van het hout op-

treden, door propaganda en demonstratie, in woord en geschrift. Het hout ondervond en ondervindt sinds jaren deze actieve concurrentie op gevoelige wijze, en schoot schromelijk tekort in verdediging van zijn bijzondere deugden en kwaliteiten, en in activiteit om zijn toepassing, gesteund door voorlichting en propaganda, te bevorderen.

Het is juist voor deze activiteit dat de organisaties van de C.I.B. pionierswerk deden, en blijvenden arbeid verrichten, internationaal gecoördineerd, en als krachtige steun bij de nationale bemoeienissen terzake.

Bevordering van het gebruik van hout, zei ik zoeven, was het doel dezer werkzaamheden, maar men begripe wel: bevordering van rationeel houtgebruik. Dat wil zeggen: gebruik van hout daar, waar het door zijn bijzondere kwaliteiten behoort; volledige benutting van zijn technische eigenschappen, die grondig bekend moeten zijn, en economisch toegepast moeten worden. Dit laatste geeft gelegenheid tot vaststelling van het merkwaardige feit dat het zoeken naar middelen en wegen ter bevordering van rationeele toepassing van hout tegelijkertijd en vanzelf leidt tot ervaringen en inzichten die besparing van houtverbruik in bepaalde toepassingen teweeg brengen.

De aard van den voorlichtings- en propaganda-arbeid van de C.I.B. leidt vanzelf ook tot nauw contact met het bosch en de boschbouwers, en de C.I.B. zoekt ook bewust dit contact. De geschiedenis van het hout en zijn eigenschappen begint in het bosch. Er moet een wisselwerking zijn tusschen boschbouwers, houthandelaren en houtverbruikers inzake eischen en mogelijkheden met betrekking tot het hout.

Op al deze bovengenoemde gebieden verricht de C.I.B. uitstekend en vruchtdragend werk. De verschillende deelnemers aan de conferenties komen meerendeels met ervaringen en voorstellen, gegrond op de werkzaamheden inzake voorlichting en propaganda, in hun land opgedaan door de daarvoor bestaande instantie. Het blijkt bij allen hoe veel werk er is voor zulk een instelling, en hoe groot het nut is, dat daarvan uitgaat.

Beschamend is het dan als Nederlander aan die conferentietafel te zitten en steeds weer op de vraag wat er bij ons geschiedt, met „niets” te moeten antwoorden, op de vraag welke plannen er zijn, te moeten antwoorden „onbekend”, en op de vraag wanneer er iets te verwachten is, eveneens „onbekend”.

Evenzeer beschamend is, als gevolg van dat „niets” en „onbekend”, het feit dat van een geldelijke bijdrage uit Nederland, als aandeel in de kosten van het secretariaat, de voorlichtings- en uitwisselings-dienst, en de belangrijke publicaties (handels- en marktberichten, statistieken, informatie- en propaganda-tijdschrift) geen sprake is, en daarop ook nog geen uitzicht gegeven kan worden.

Ruim twee jaren zijn nu verlopen sinds door een kring van vertegenwoordigers van alle daarvoor in aanmerking komende belangstellenden een organisatie ontworpen werd, die onmiddellijk een bescheiden begin met houtvoorlichting had kunnen maken, en het bestaansrecht daarvan had kunnen bewijzen. Buiten de bedoeling om leidden omstandigheden die hier niet terzake doen, ertoe dat deze zaak in min of meer ambtelijk verband op grotere schaal onder oogen gezien werd, en sinds twee jaren is er nu nog niets geschied. Parallel met het eerste plan opgezette plannen van den Houtbond terzake van georganiseerde propaganda, werden uithoofde van bereidheid tot medewerking in dat grootere verband eveneens opgeschort.

Resultaat van alles, na twee jaren tijdsverloop: „niets”, en „onbekend”.

Nu blijkt, dat in grooter verband in twee jaren tijds niet tot resultaten gekomen kon worden, is het dubbel te betreuren dat de beide oorspronkelijke plannen, die direct in werking hadden kunnen treden, daardoor tegengehouden zijn.

Is nu niet de tijd gekomen, dat men die bemoeienissen in ruimer verband openlijk voor beëindigd verklaart, en aan de beide oorspronkelijke voornemens vrije baan laat?

Ondanks de korte voorbereidingstijd (in verband met de plotselinge verlegging van den zetel van de C.I.B. van Weenen naar Brussel) was het aantal deelnemers aan deze vierde conferentie nog grooter dan bij de voorafgaande, welke te Parijs gehouden werd. Aan de eerste conferentie in 1935 namen slechts 11 landen deel, aan de tweede in 1936 namen 21 landen deel, 26 landen aan de derde in 1937, en thans in 1938 in Brussel 32 landen. En dat, terwijl eenige bijzondere aantrekkelijkheid, zooals het vorige jaar te Parijs de wereldtentoonstelling, niet aanwezig was, en integendeel de politieke toestand in Europa allerminst uitnodigend tot buitenlandsch verblijf was.

De drie zittingsdagen waren alle geheel gevuld met voordrachten en debatten. In het bijzonder het vraagstuk van het onderzoek naar de sterkte van het hout in verband met de bouwvoorschriften vond groote belangstelling, zoo zelfs, dat naar aanleiding van de voordrachten en debatten besloten werd dit punt weer op de agenda voor de volgende conferentie te plaatsen. Ook de kwestie van gebruik van hout voor spoorwegrijtuigen werd uitvoerig behandeld. Hoewel hierover wel verschil van inzicht bestond, werd toch tot een conclusie gekomen die dit belangrijke punt een nadere zorgvuldige behandeling waarborgt. Omtrent het gebruik van houtafval werden verscheidene nieuwe mogelijkheden naar voren gebracht. Uit de behandeling van het gebruik van hout voor vliegtuigbouw bleek op grond van de nieuw-

ste ervaringen en onderzoekingen dat de technische eigenschappen van het hout voor verschillende toepassingen aan dit materiaal den voorrang geven, zoodat dan ook de moderne vliegtuigbouw in steeds toenemende mate hout gebruikt.

De officieele belangstelling en gastvrijheid van de zijde van het land en de stad, waar thans de zetel van de C.I.B. is, en waar deze conferentie gehouden werd, was zeer groot : Z.M. de koning der Belgen had het eere-beschermheerschap van de conferentie aanvaard en had, daar hij verhinderd was, een vertegenwoordiger bij de openingszitting gezonden ; bij deze waren tevens aanwezig de minister van Economische zaken H e y m a n s, en de burgemeester van Brussel M a x, welke beiden laatsten ieder een rede ter verwelkoming uitspraken. De gemeente Brussel had overigens een fraaie vergaderzaal in het stadhuis ter beschikking van de conferentie gesteld.
